

до електронної (цифрової) інформації, щодо якої подано заяву, або надіслати повідомлення про відмову у задоволенні заяви, та повідомити про це постачальника послуг хостингу.

З вище викладеного можна зробити висновок, що якщо раніше власники авторських прав могли звертатися до власників веб-сайтів та веб-сторінок зовсім безрезультатно, адже ці заяви могли бути взагалі проігноровані, то з урахування внесених змін до законодавчих актів, розгляд заяви про припинення порушення власником веб-сайту носить обов'язковий характер, і заявнику обов'язково повинна бути надана відповідь, навіть про відмову у задоволенні заяви. А ігнорування даної заяви тягнучиме за собою притягнення до адміністративної відповідальності.

Література

1. Про державну підтримку кінематографії в Україні: Закон України від 23.03.2017 № 1977-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 20 – Ст. 240.

2. Про авторське право і суміжні права: Закон України від 23.12.1993 р. № 3792-XII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 46 – Ст. 781.

3. Сулима О. Захист авторських прав в мережі Інтернет по-новому / О. Сулима // Юрліга [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://jurliga.ligazakon.ua/news/2017/5/18/159941.htm>.

УДК 316.362-058.862 (043.2)

Кашко А. О., студентка магістратури,
Національний авіаційний університет, м. Київ, Україна
Науковий керівник: Зуєва В. О., к.політ.н., доцент

ПРОБЛЕМА СОЦІАЛЬНОГО СИРІТСТВА В УКРАЇНІ

Економічні та соціальні протиріччя, які торкнулись усіх сфер життєдіяльності українського суспільства, у першу чергу позначились на його найменш захищеній категорії – дітях. Кризове становище суспільства, економічна криза, інфляція, зниження виховання, народжування дітей з патологіями, низький рівень матеріального добробуту сімей призвело до збільшення дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. Але більш небезпечною групою є «соціальні сироти», тобто діти, які фактично стали сиротами при живих батьках. Поява такого феномену зумовлена зростанням низки кризових явищ у суспільстві.

Поняття «соціальне сирітство» вперше зустрічається у Національній програмі «Діти України» [1], що була затверджена Указом Президентом України. На сьогодні в законодавчій базі відсутнє визначення поняття

соціального сирітства. Багато вчених, які досліджували це питання, стверджують, що соціальне сирітство являє собою порушення прав неповнолітньої дитини шляхом ухилення або відсторонення батьків від виконання батьківських обов'язків через втрату або зниження потенціалу загальнолюдських і духовних цінностей у родині та деформацію соціальних і моральних цінностей у суспільстві [2]. Соціальним сиротам офіційно надається статус «діти, позбавлені батьківського піклування». Однак, велика кількість дітей трудових мігрантів залишається поза увагою. Ці діти потребують захисту, підтримки і турботи з боку держави, соціальних служб, освітніх закладів, міської влади та правоохоронних органів, тим паче що це їх конституційне право.

Проблема дітей трудових мігрантів заслуговує окремої уваги, оскільки веде до появи низки наслідків, які потребують розв'язання.

1. У психоемоційній сфері від'їзд одного з батьків (переважно матері) негативно впливає на дитину, що проявляється в: порушенні психоемоційного стану здоров'я дитини (погіршенні комунікативного спілкування з оточуючими; появі дратівливості, агресивності, тривожності, недовіри до оточуючих; відчуття самотності та власної неповноцінності; втраті емоційного зв'язку дорослих із дитиною), що призводить до девіантної поведінки (розвиток алкогольної, наркотичної, ігрової залежності); ускладненні процесу соціалізації та якості виховання дитини (відсутність належного контролю за поведінкою дитини дорослими [2].

2. Для міграційної сфери проблема дітей трудових мігрантів означає формування нового покоління трудових мігрантів. Окрім того, що діти беруть приклад зі своїх батьків і, ще навчаючись у школі, мають намір виїхати з України після закінчення школи або ВНЗ, вони стають прикладом для оточення однолітків в тому, що належний заробіток може бути отриманий винятково за кордоном [3].

3. У адміністративно-територіальній сфері спостерігається загроза вимирання сільської місцевості. У випадку, коли батьки забирають із собою неповнолітню дитину, часто настає ситуація при якій в селах до першого класу з 18–25 дітей можуть піти не більше 5–6, оскільки решта перебуває разом з батьками за кордоном [3].

4. Трудова міграція у сімейній сфері стає однією з причин підвищення рівня розлучень. Тривале перебування одного з батьків за кордоном призводить до віддалення батьків один від одного, що веде до непорозумінь та погіршення стосунків. Це, в свою чергу, є причиною розпаду сімей, що в кінцевому рахунку позначається на вихованні та психоемоційному здоров'ї дитини [4].

5. Для трудової сфери діти трудових мігрантів формують нову соціальну групу працездатних утриманців. Дорогі подарунки, якими батьки намагаються компенсувати відсутність батьківської уваги,

відчуваючи свою провину перед дітьми, а також гроші, які вони переказують на ведення домогосподарства та особисті потреби, роблять їх більш матеріально забезпеченими порівняно з однолітками. У дитини таке «благополуччя» формує враження відсутності необхідності працювати, й після повноліття, маючи змогу самотійно себе забезпечувати, вони віддають перевагу отримувати кошти від батьків з-за кордону [4].

Україна робить великі кроки у подоланні проблем соціального сирітства. Про це свідчить Наказ Міністерства науки та освіти України «Про проведення соціально-педагогічної та психологічної роботи з дітьми трудових мігрантів» від 28 грудня 2006 року № 865, «Про Національну стратегію профілактики соціального сирітства до 2020 року». Але, незважаючи на це, Україна не зможе подолати соціальне сирітство, якщо не вирішить ряд проблем на державному рівні: труднощі із віднесенням дітей трудових мігрантів до соціальної групи «особи (сім'ї), що опинилися в складних життєвих обставинах»; відсутність навчально-методичного посібника та програми щодо допомоги дітям трудових мігрантів, розробленого для психологів та соціальних педагогів та прийнятого на державному рівні й схваленого Міністерством соціальної політики України; відсутність постійного цільового дослідження трудових мігрантів державними установами та єдиної методології вимірювання цієї соціальної групи; невизначеність офіційного опікуна дитини мігранта тощо.

Література

1. Про Національну програму «Діти України»: Указ Президента України від 18.01.1996 р. № 63/96 [Електронний ресурс]: – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/63/96>.
2. Гевчук Н. С. Соціально-психологічні проблеми виховання дітей трудових мігрантів [Електронний ресурс] // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського Національного університету імені Івана Огієнка. Серія соціально-педагогічна. – 2009. – Вип. 11. – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/znpkp/Sp/2009_11/3.pdf.
3. Садова У. Міграційні ризики в контексті соціально-економічних трансформацій // Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. Міграційні процеси в умовах політичного середовища регіону.
4. Пігіда В. М. Аналіз стану та проблем дітей трудових мігрантів в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.nbu.gov.ua/portal/Soc_Gum/Vlush/Ped/2010_9/13.pdf.